

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ АРОХОЛДИНГІВ В РАМКАХ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Під концепцією сталого розвитку країни розуміють перебіг розвитку таким чином, щоб економічне зростання, споживання, виробництво та інші види впливу людей відбувалися в межах можливостей екосистем відновлюватися, надаючи змогу наступним поколінням також задовольняти свої потреби [3, с. 9-10].

Діяльність сільськогосподарських підприємств в рамках концепції сталого розвитку полягає в збалансованому розвитку трьох складових їх діяльності: економічної, соціальної та екологічної [3, с. 12].

Огляд результатів діяльності в рамках концепції сталого розвитку показав, що згідно з публічною звітністю та самопрезентацією найбільших агрохолдингів України їх діяльність активно трансформується відповідно до принципів такої концепції. Компанії адаптують інноваційні технології аграрного виробництва, розвивають інфраструктуру сільських територій, діджиталізують бізнес-процеси тощо.

Проте згідно з аналізом українських аграрних економістів потужний розвиток агрохолдингів несе за собою і певні загрози:

- підвищення рівня монополізації виробництва аграрної продукції;
- ненормоване виснажуюче використання земель сільськогосподарського призначення;
- відтік капіталу до сфер економіки з вищим рівнем рентабельності;
- зниження темпів розвитку сільських територій, безробіття, тощо [4, с. 7].

Для проведення аналізу організації обліково-аналітичного забезпечення управління економічним потенціалом аграрного холдингу необхідно сформулювати базу особливостей, що безпосередньо впливають на таку організацію та відрізняють її від інших типів підприємств у сільському господарстві.

За своїм організаційним змістом агрохолдинг – це управлінський центр виробництва, переробки та реалізації аграрної продукції. Аграрні холдинги здійснюють особливу форму управління капіталом, при якій материнське підприємство володіє та управляє контрольним пакетом акцій дочірніх підприємств і контролює їх діяльність. У результаті цього утворюється об'єднана організаційно-правова система, що має спільні бізнес-цілі.

Слід зазначити, що українські агрохолдинги згідно з актуальними вимогами законодавства складають річні звіти відповідно до загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку (МСФЗ). Але управлінці найбільших холдингів вважають, що необхідно висвітлювати і додаткові дані. Зокрема, до звітів включають комплекс альтернативних показників ефективності: EBITDA, інвестиції в основний капітал, вільні грошові потоки, операційні кошти, оборотний капітал, валовий відсотковий борг, чистий процентний борг, ліквідні запаси та скоригована чиста процентна заборгованість, які надають інвесторам додатковий інструмент оцінки поточного стану бізнесу та його економічного потенціалу.

В управлінському апараті агрохолдингу є фінансовий відділ з бухгалтерською службою, яка відповідає за здійснення циклу обліково-аналітичних процедур від первинного обліку до фінансових та управлінських звітів. До складу задач управлінського обліку обов'язково включають завдання управління економічним потенціалом аграрного холдингу.

Отже, вивчивши досвід українських агрохолдингів, можна зробити висновок, що організація обліково-аналітичного забезпечення управління економічним потенціалом аграрного холдингу здійснюється через організацію процесів обліку та аналізу компонент економічного потенціалу для кожного рівня структури аграрного холдингу: материнського та дочірніх підприємств і холдингу в цілому.

Концептуальна архітектура збору даних обліково-аналітичного забезпечення управління аграрним холдингом та його економічним потенціалом має вигляд (рис. 1).

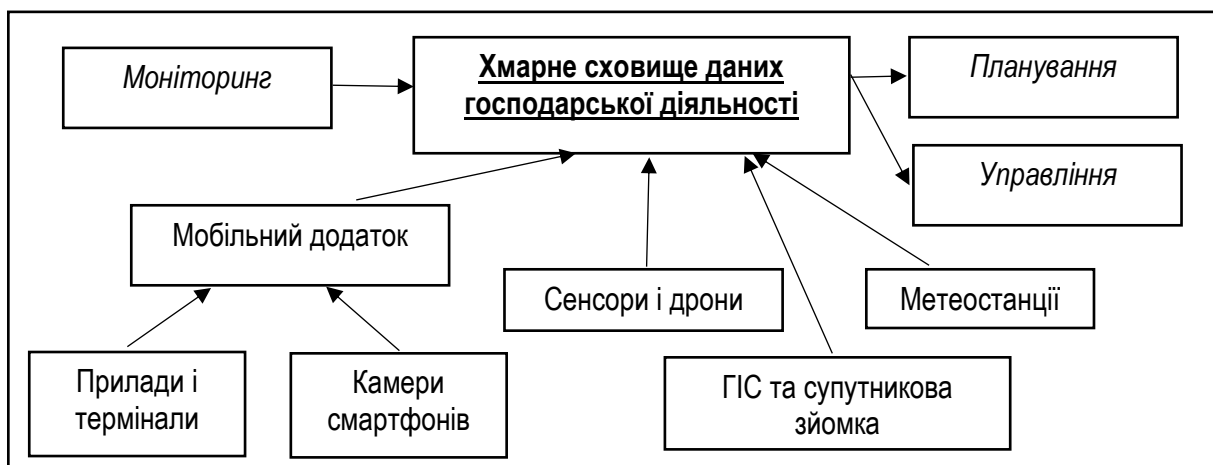

Рис. 1. Концептуальна архітектура формування даних обліково-аналітичного забезпечення управління аграрним холдингом та його економічним потенціалом

Джерело: складено автором, використовуючи [5].

Поєднання можливостей таких технологічних інструментів як супутник, метеостанції, сенсори і дрони, спеціалізовані мобільні додатки значно знижують ризик втрати або викривлення даних господарської діяльності. Як результат, достовірність та якість інформації обліково-аналітичного забезпечення управління аграрним холдингом та його економічним потенціалом знаходиться на дуже високому рівні у порівнянні з попереднім поколінням облікового програмного забезпечення.

Рівень організації обліково-аналітичного забезпечення управління економічним потенціалом сучасних українських аграрних підприємств залежить від масштабів підприємства та інтенсивності його діяльності. Українські агрохолдинги використовують інформаційні та цифрові технології в обліку, що значно підвищує якість обліково-аналітичного забезпечення всіх дочірніх та материнських підприємств.

Список використаних джерел

1. Дзюба Т.І. Сутність і концептуальні засади формування економічної потужності в системі показників бухгалтерського обліку підприємства. Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка. м. Кам'янець-Подільський, 2017. Вип. 27. С. 256–262.
2. Мороз Ю. Ю. Формування економічного потенціалу підприємства в системі показників бухгалтерського обліку. Вісник Житомирського національного агроекологічного університету. 2012. № 2(2). С. 314-322.
3. Національна парадигма сталого розвитку України / [за заг. ред. академіка НАН України, д.т.н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б. Є. Патона]. К. : Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України", 2012. 72 с.
4. Червенко Г. В. Агрохолдинги в агробізнесі України: шанси і загрози. Аграрна економіка. 2012. №3. С. 3–9.
5. Збільшення ефективності агробізнесу за допомогою діджиталізації [Електронний ресурс] // SmartFarming. 2019. Режим доступу до ресурсу: <https://smartfarming.ua/ua-blog/yak-zbilshiti-efektivnist-agrobiznesu-za-dopomogoyu-digital-sistemi-dosvid-kernel>.